

ضمایر [آنجا]

جایی برای گردشگری ادبی

ساختمان انتشارات علمی و فرهنگی به عنوان یک بنا و مجموعه تاریخی تبدیل به موزه شده است

قصه موزه انتشارات علمی و فرهنگی از یک ویتترین شروع شد. ویتترینی که در محل دفتر مدیرعامل انتشارات قرار دارد و چند وسیله قدیمی در آن دیده می‌شود؛ وسیله‌هایی مثل دستگاه تایپ، تلفن قدیمی و چند قلم دیگر. وقتی پیشنهاد موزه مطرح شد، افراد شروع کردند به تعریف داستان‌ها و ماجراهایی از انتشارات علمی و فرهنگی و ضمن آن اسامی کسانی همچون نجف دریابندری، محمد قاضی، احسان یارشاطر و... برده می‌شد. در کنار همه اینها، معماری ساختمان علمی و فرهنگی نیز کار ایرج کلانتری، معمار نامدار ایرانی است که به‌تنهایی اثری گرانبها و دارای ارزش میراثی است.

این توضیحات رضا دبیری‌نژاد، مسؤول پروژه راه‌اندازی موزه و مرکز اسناد انتشارات علمی و فرهنگی در گفت‌وگویی اینستاگرامی است که به چگونگی شکل‌گیری **آنجا** اختصاص داشت. دبیری آن را امتیازی بزرگ برای گردشگری ادبی کشور معرفی کرد. روابط عمومی موزه گزارش داده که این گفت‌وگوی زنده با تقدیراز خانواده علمی و فرهنگی، سازمان تأمین اجتماعی و همه کسانی که در ایجاد این موزه موثر بوده‌اند، برگزار شده است.

دبیری نژاد ضمن این توضیحات به تصور عامه از این موزه، گریزی زد و توضیح داد؛ وقتی صحبت از موزه علمی و فرهنگی می‌کنیم تصور همه از این موزه، موزه کتاب است. درست است که مرکز و متن انتشارات، کتاب‌ها بوده‌اند، اما تولیدات علمی و فرهنگی به‌جز کتاب، لایه‌های دیگری دارند که کم‌کم تعریف شده‌اند؛ مثل مجله کتاب امروز یا مجموعه کتاب‌های جیبی و حتی تولید کتاب‌های درسی برای خارج از ایران. مسؤول پروژه موزه و مرکز اسناد انتشارات علمی و فرهنگی با اشاره به حجم بالای داده‌ها و محدودیت مکانی، گفت؛ از نظر من، هم ۹ طبقه انتشارات علمی و فرهنگی یک موزه است. هم این فضاها به شکل فعالی نمایش‌دهنده بیش از شش دهه تاریخ نشر و فرهنگ است. برای مثال شاید کمتر کسی بداند که استودیوهای انتشارات علمی و فرهنگی، مدت‌ها میزبان و محل اجرای برنامه رادیویی «صبح جمعه با شما» بوده است. به‌طورکلی این موزه و این ساختمان این ظرفیت را دارد که برای آن تور برگزارو در ایام مشخصی شرایط بازدید از آن فراهم شود.

مسؤول پروژه موزه و مرکز اسناد انتشارات علمی و فرهنگی در ادامه سخنان خود پای گردشگری را هم به میان کشید؛ «در زمین گردشگری ادبی فرصت‌سازی مناسبی نشده است. نمونه‌هایی مثل خانه‌موزه سیمین و جلال و خانه‌موز مهدی اخوان ثالث جزو قدیم‌های اولیه و مناسبی است که صورت گرفته و در همین مدت مسیر موزه و مرکز اسناد انتشارات علمی و فرهنگی امتیاز بزرگی برای گردشگری ادبی کشور خواهد بود. از سوی دیگر با توجه به وجود موزه‌ها و مراکز فرهنگی- گردشگری منطقه عباس‌آباد همچون موزه نادر ابراهیمی، موزه‌های داخل کتابخانه ملی، تفریحگاه‌هایی مثل پل طبیعت و پارک آب و آتش، موزه علمی و فرهنگی می‌تواند فرصت جدیدی در زنجیر گردشگری فرهنگی و ادبی باشد.

دبیری‌نژاد در بخش پایانی سخنان خود از ویژگی مهم طراحی این موزه‌گفت؛ موزه علمی و فرهنگی به گونه‌ای طراحی شده است که بتوان به شکل ادواری آن را تغییر داد. این موزه می‌تواند الگوی ناشران کشور باشد و چه خوب خواهد بود اگر آنان نیز به این زنجیره بپیوندند.

امیدواریم این اقدام فرصت توسعه پیدا کند. موزه و مرکز اسناد انتشارات علمی و فرهنگی فردا سوم خرداد به صورت رسمی افتتاح خواهد شد و پس از آن برنامه بازدید از این موزه به اطلاع عموم خواهد رسید.

اکران مستند پشت‌صحنه «شب‌ی که ماه کامل شد»

«ماه در تکه آینه» به کارگردانی الهام حسلامی، مستندی درباره پشت‌صحنه فیلم سینمایی «شب‌ی که ماه کامل شد» است که از چهارشنبه به سینماهای هنر و تجربه روی پرده خواهد رفت.
مهراین خبر را منتشر کرد و نوشت؛ این مستند به چگونگی ساخته‌شدن فیلم از شکل‌گیری ایده تا پایان فیلمبرداری و بازتاب‌های جهانی آن پرداخته و همچنین شامل گفت‌وگوهایی با خانواده فائزه منصوری است.

قمصری در عالی‌قاپو نواخت

هفته پیش خبر دادیم علی قمصری در ادامه پروژه تار ایرانی به کاشان رفت و آنجا نواخت؛ حالا خبر رسیده او در گام چهارم این پروژه راهی اصفهان شده و در عالی‌قاپو و در اتاق موسیقی به اجرا پرداخته است.
ویدئوی این سفر در فضای مجازی در دسترس است و قمصری نیز قصد دارد به شهرهای دیگری در ایران سفر کند و در مکان‌های تاریخی تار بنوازد.

علی محمد مودب معتقد است برای هر پیشرفتی ابتدا باید سراغ فرهنگ را بگیریم

فرهنگ مظلوم است

محتوای فرهنگی که خود امری اقتصادی نیز محسوب می‌شود، می‌تواند واجد اهمیت باشد.

او معتقد است نه فقط حالا در برنامه‌ها و وعده نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰، بلکه به طور کلی در جامعه ما، اهمیت فرهنگ به عنوان امری زیربنایی، شناخته نشده‌است.

او می‌گوید فرهنگ، زیربنای اقتصاد است و این‌گونه گزاره‌اش را توضیح می‌دهد: «به حرکت‌های اقتصادی که مبتنی بر تزریق پول و اجرای سیاست‌های از بالا به پایین هستند دقت کنید؛ این سیاست‌ها هیچ‌گاه اثرگذار نبوده‌اند. به عبارت بهتر، اگر هم چنین سیاست‌هایی اثری بر جای گذاشته‌اند، بسیار موقت و بسیار کوتاه بوده‌اند. چنین حرکت‌هایی اگر زیربنایی باشند، اثرشان ماندگار خواهد بود.»

مودب در رابطه با عوامل ماندگاری حرکتی اقتصادی می‌گوید: «مبادی فرهنگی هر حرکت اقتصادی، زیربنای آن حرکت است. کسی به این مبادی فرهنگی توجهی نمی‌کند. با این‌که عده‌ای اذعان دارند هر رویکردی در سیاست و اقتصاد، باید مبتنی بر مبادی فرهنگی باشد اما ایده‌ای برای اجرای این اصل و پایبندی به آن ندارند.»

این مدیر فرهنگی معتقد است زیربناها مثل پی‌های ساختمان هستند، در حالی که این باور ساده، چندان درک نشده‌است.

گفت‌وگو با کوروش زارعی درباره جای خالی فرهنگ در برنامه‌کاندیداها

فرهنگ هیچ وقت اولویت نیست

درد؟ کدام جریان بیشتر توقع می‌رود به فرهنگ و هنر توجه داشته باشد؟

از هر دو طیف به واسطه ادعاهایشان توقع می‌رود. آقایان اصلاح‌طلب داعیه دارند ما آدم‌های پیشرویی هستیم و همه چیز برآیمان مهم است اما از آن طرف فرهنگ را آخر می‌گذارند. جریان مقابل آقایان اصولگررا هم ادعا دارند که اصول انقلاب و مبانی آن را پاسداری می‌کنند. بالاخره از عناصر اصلی بچه‌های این جریان هم اعتقاد به اسلام و بچه‌مسلمان بودن و حزب‌اللهی بودن‌شان است. طبیعتا در اسلام هم اخلاق بالاترین جایگاه را دارد. اما باز هم سستی می‌بینیم. به نظر من حتی آن کاندیداهای مستقل از هر دو جریان هم باید همین رویکرد اسلامی را در جمهوری اسلامی ایران، وجهه‌همت خود قرار دهند. اما هیچ‌کدام از این کاندیداها فرهنگ و هنر را در اولویت نمی‌گذارند.

به نظر شما مهم‌ترین مسائل اهالی فرهنگ و هنر که لازم است کاندیداها به آن توجه داشته باشند، چیست؟

خواهش من این است کاندیداها مطالبات هنرمندان و جامعه فرهنگیان کشور را دغدغه خودشان قرار دهند. واقعا هنرمندان ما همیشه جزو ضعیف‌ترین و محروم‌ترین اقشار جامعه بوده‌اند. نگاه کنید در این دو سال، کرونا چه بلایی بر سر هنرمندان کشور و اهالی تئاتر و موسیقی و تجسمی آورده است. بچه‌ها بیکار شده‌اند. اصلا کسی اینها را شغل حساب نمی‌کند که در حوادثی مثل کرونا حق و حقوق بیکاری‌شان را بگیرند. خیلی‌ها محتاج نان شب‌شان هستند. صاحبخانه‌هایشان آنها را بیرون انداخته‌اند. آیا این در شان هنرمند کشور ماست؟ کسی که دارد برای فرهنگ کشور زحمت می‌کشد شایسته چنین برخوردی است؟ چرا بودجه فرهنگ و هنر کشور کمترین بودجه‌های بخش‌هاست؟ دولت‌ها واقعا به فرهنگ ظلم کرده‌اند. به‌خصوص دولت اخیر که به همه بخش‌های هنر و فرهنگ واقعا ظلم کرد و امیدواریم دولت بعدی دیگر این‌طور نباشد.

درست مردم در گونه‌های تئاتری، آثاری ارائه کنیم، به طوری که بی‌اخلاقی‌ها در جامعه را طرح و حل کنیم و در عین حال دفاعی از کاندیدایی نباشد.

تئاتر به خاطر زنده بودنش این ظرفیت را دارد که میان جامعه بیايد و مردم را به منظور حضور حداکتری برای انتخابات که مدنظر رهبر معظم انقلاب است، کمک‌کار باشد. تئاتر می‌تواند ایجاد نشاط و انگیزه کند و درباره چالش‌های موجود هم حرف بزند. ما چند پروژه را در حوزه تئاتر خیابانی و امثالهم در دست اجرا داریم که تا همین الان هم طبق گزارش‌ها بسیار موثر بوده‌اند. درباره انتخابات هم پیشنهاد و چند ایده ارائه دادیم که حاضرم برای این که شاهد حضور حداکتری مردم در پای صندوق‌ها باشیم، با گونه‌های مختلف نمایشی به میدان بیايیم و هم به فرهنگ درست انتخاباتی کاندیداها بپردازیم و هم مشارکت مردم را در انتخابات کمک کنیم که بالا برود.

کاندیداها برنامه‌ای برای حوزه فرهنگ ارائه کرده‌اند؟

خیر متأسفانه هیچ‌کدام برنامه‌ای ندارند. مگر دوره‌های قبل برنامه‌ای داشتند. بزرگ‌ترین معضل ما، بی‌فرهنگی است. شما ببینید هیچ نماینده‌ای حاضر نیست به کمیسیون فرهنگی برود! بیشتر نگاه می‌کنند ببینند کدام کمیسیون بیشتر می‌چرید که آنجا بروند. باید التماس‌شان کرد مگر این که کسی مانند دکتر منتظری - الان رئیس کمیسیون فرهنگی هستند و دغدغه و تجربه و سابقه دارند- به این سمت بیایند. اما رفع کردن مشکل فرهنگی کشور از نان شب واجب‌تر است. این را از این جهت نمی‌گویم که من هنرمند هستم، بلکه همگی داریم می‌بینیم این معضلات از نان شب هم واجب‌تر شده‌اند. به‌علاوه دولت‌های گذشته آنقدر به مساله فرهنگ و هنر بی‌توجه بودند که خود رهبر معظم انقلاب به میدان آمدند تا سکان فرهنگ و هنر را به دست بگیرند. رهبر ما در این ماجرا مظلوم هستند.

میان جریان مختلف سیاسی که الان در صحنه هستند، از حیث توجه به فرهنگ و هنر تفاوتی وجود

تا اینجا کار و با توجه به تحرکات فعلی نامزدها، به نظر شما فرهنگ در اولویت نامزدهای ریاست جمهوری هست؟

هیچ‌وقت در اولویت‌شان نبوده است. مشکل بزرگ این کشور، بی‌فرهنگی است چه در حوزه سیاست، چه اقتصاد، چه ورزش، چه در هنر... در همه جا این مشکل بی‌فرهنگی را داریم. اصلا ما آنقدر که مشکل فرهنگ داریم، مشکل اقتصاد نداریم. باور من این است بالاخره مردم این کشور سرگرسنه زمین نمی‌گذارند و یک نان و پنیری هست که با آن شکم‌شان را سیر کنند اما معضل بی‌فرهنگی در این مملکت بیداد می‌کند برخلاف این که اتفاقا همه‌مان هم ادعا داریم ملت متمدن با سابقه ۲۵۰۰ ساله هستیم! البته نمی‌خواهم همه را جمع بزنم اما واقعا معضل بی‌فرهنگی عمیقا در بین ما نفوذ کرده است. من فکر می‌کنم آنقدر باید هزینه کنیم تا این فرهنگ را بین بچه‌هایمان، بزرگسالان مان، سیاستمداران مان و سایر اقشار درست کنیم. البته سیاستمداران ما که بی‌اخلاقی‌های فراوان دارند. همین الان بعضی از این کاندیداها آنقدر برای رای آوردن بی‌اخلاقی می‌کنند که آدم شرم می‌کند بگوید این فرد، کاندیدای ریاست جمهوری اسلامی ایران است. یعنی ریاست جمهوری به هر قیمتی؟ پس اخلاق اسلامی ما کجا می‌رود؟ همه انبیای الهی برای اخلاق مبعوث شدند، پیامبر اسلام (ص) فرمودند من مبعوث شدم که مکارم الاخلاق را تمام کنم. والسلام. اما در کشور ما که خیلی هم ادعای اسلام داریم واقعا اخلاق چقدر مبنای کارهاست؟ این کاندیداها که نماینده جمهوری اسلامی هستند و خیلی‌هایشان هم متصل به سلسله جلیل‌القدر روحانیت هستند، اخلاق را رعایت می‌کنند؟! هنوز هم مانده. حالا وارد کورس انتخابات بشویم اوضاع از این بدتر هم می‌شود.

نامزدها چه برنامه‌هایی را می‌توانند برای ارتقای فرهنگ داشته باشند؟

ما این پیشنهاد را دادیم که برای به صحنه کشیدن

نداریم؟ شاید آقای صالحی در تمام ادوار جمهوری اسلامی، دورترین آدم به فضای فرهنگ و هنر بوده که این سمت را در اختیار گرفته است. حتی در دوره آقای میرسلیم نیز اتفاقاتی در حوزه فرهنگ و هنر - ولو اندک - افتاده است، اما در دوره آقای صالحی، از همان‌ها نیز خبری نبوده است. چرا این‌گونه بوده؟ چون دولتی که برای رای جمع کردن از نردبان فرهنگ و هنر بالا رفت، بعد از بر سر کار آمدن، آن نردبان را به کناری انداخت. انتخابات در ایران ماهیت غیر حزبی دارد و تصمیم‌گیری برای انتخاب رئیس‌جمهور کشور صرفا در یک بازه محدود - و به طور مشخص در ده دوازده روز پایانی که تنور انتخابات داغ‌تر است - انجام می‌شود. از این منظر انتخاب‌ها انتخاب‌هایی نیست که پشت آنها نگاه همه‌جانبه‌ای وجود داشته باشد. در این ماجرا مردم گناهی ندارند، این سازوکاری است که ما برای مردم چیده‌ایم. ما به مردم گفته‌ایم که تعدادی از اهالی سیاست اواخر اردیبهشت ثبت‌نام می‌کنند، یک ماه تبلیغات می‌کنند و شما باید در همین یک ماه تصمیم بگیرید که می‌خواهید به چه کسی رای بدهید. هرگز نیامده‌ایم با به‌کارگیری نظام حزبی، کاری کنیم فردی که می‌خواهد در انتخابات شرکت کند، یک سال به فعالیت بپردازد و با مردم تعامل داشته باشد.

مملکت به این بدبختی اقتصادی رسیده است. ما به لحاظ انرژی و معادن هیچ کمبودی نداریم و چهار فصل داریم اما هیچ امکان مناسبی برای مردم فراهم نمی‌آورند.

رئیس جامعه صنفی تهیه‌کنندگان تأکید کرد: هر دولتی که مستقر می‌شود آن موقعیت را حیاط خلوتی برای لابی کردن می‌کند. در دولت ۳ هزار و چند پست وجود دارد با هر دولتی این افراد تغییر می‌کند و مدیران پایینی مجموعه‌ها نیز شامل این تغییر می‌شوند و افراد به هر ترتیبی وارد می‌شوند (قراردادی، پیمانی و...) نظام برنامه‌ریزی، بروکراسی و... فاجعه است و هیچ برنامه‌ای نداشتیم. بی‌سوادترین افراد را وزیر اقتصاد و برنامه و بودجه در نظر می‌گیرند و این افراد به خصوص در حوزه برنامه و بودجه گاه‌با با معادلات ریاضی کار را پیش نبرده و منابع را با روش علمی به ارگان‌ها و نهاده‌ها تخصیص نمی‌دهند زیرا با روش

غوغاسالاری منابع تخصیص داده می‌شود یا رفاقت‌بازی. بنابراین ما هیچ انتظاری از این شخصیت‌ها که کاندیدا می‌شوند و بعدها ممکن است رئیس‌جمهوری باشند نداریم. ۴۲۰ سال است تجربه کردیم هیچ قولی عملیاتی نمی‌شود. افرادی که قول اقتصادی می‌دهند که فقط در حد قول است. افرادی که کاندیدا شدند همه در حوزه فرهنگ و هنر و اقتصاد و... پیش‌تر حضور داشتند اما کاری از پیش نبردند . به نظر می‌رسد اگر کاندیداها تعیین صلاحیت شده برنامه‌ای در حوزه فرهنگ و هنر دارند با قسم یاد کردن به مردم متعهد شوند که برنامه اعلام شده را اجرا و در صورت عدم اجرا توبه کرده و استعفا کنند.

رای
مراه
یت
های
شد،

فردا
موزه
به م
کار
ربه
ن و

فردا
موزه
به م
کار
ربه
ن و

